

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

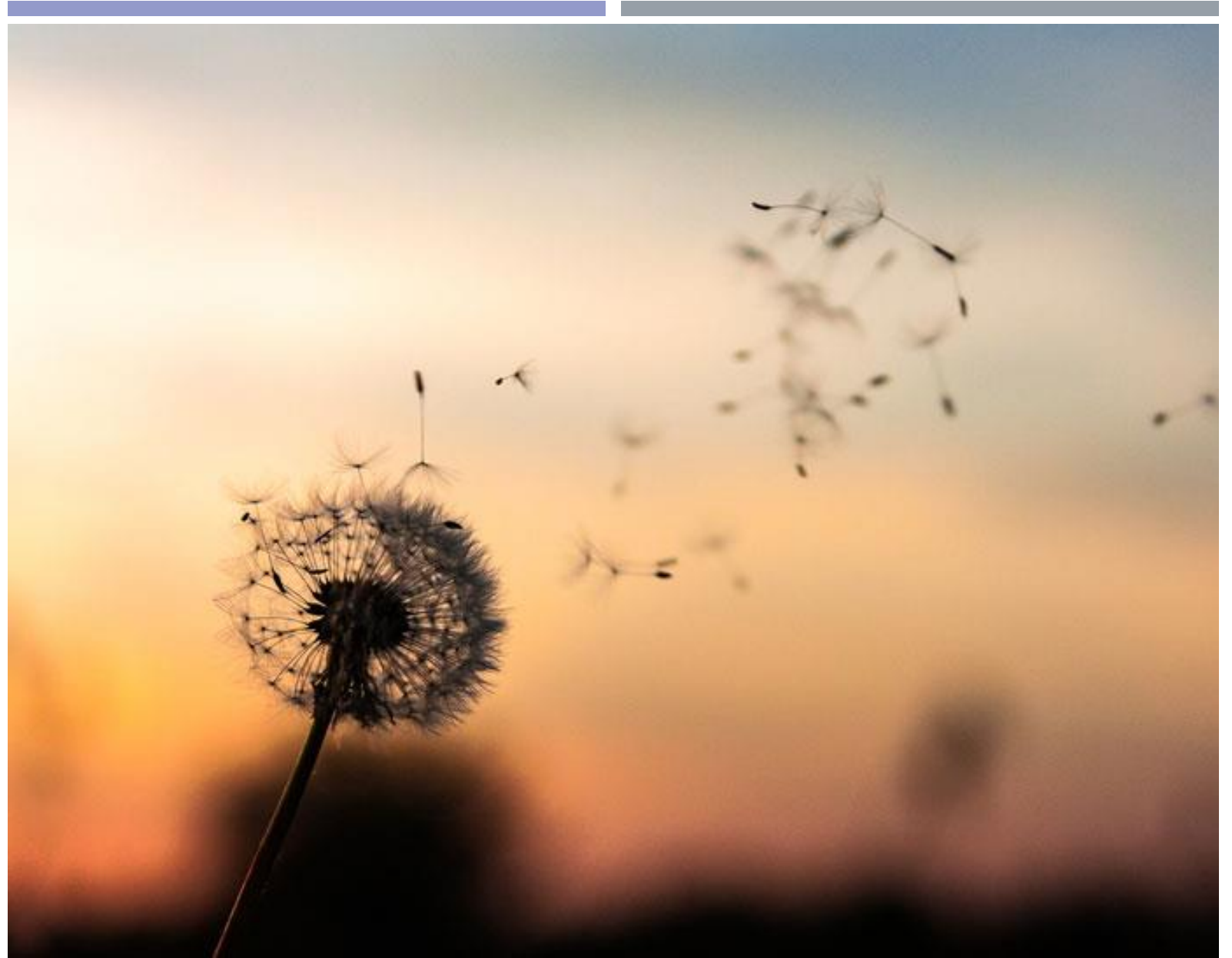
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ
ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (10
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1948)

- Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
- Διακηρύσσει ότι η παρούσα Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αποτελεί το κοινό ιδανικό στο οποίο πρέπει να κατατείνουν όλοι οι λαοί και όλα τα έθνη, έτσι ώστε κάθε άτομο και κάθε όργανο της κοινωνίας, με τη Διακήρυξη αυτή διαρκώς στη σκέψη, να καταβάλλει, με τη διδασκαλία και την παιδεία, κάθε προσπάθεια για να αναπτυχθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών αυτών, και να εξασφαλιστεί προοδευτικά, με εσωτερικά και διεθνή μέσα, η παγκόσμια και αποτελεσματική εφαρμογή τους, τόσο ανάμεσα στους λαούς των ίδιων των κρατών μελών όσο και ανάμεσα στους πληθυσμούς χωρών που βρίσκονται στη δικαιοδοσία τους.

ΑΡΘΡΟ 1

- Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας.

ΑΡΘΡΟ 2

Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιεσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.

Δεν θα μπορεί ακόμα να γίνεται καμία διάκριση εξαιτίας του πολιτικού, νομικού ή διεθνούς καθεστώτος της χώρας από την οποία προέρχεται κανείς, είτε πρόκειται για χώρα ή εδαφική περιοχή ανεξάρτητη, υπό κηδεμονία ή υπεξουσία, ή που βρίσκεται υπό οποιονδήποτε άλλον περιορισμό κυριαρχίας.

ΑΡΘΡΑ 3-4-5-6

ΑΡΘΡΟ 3. Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική του ασφάλεια.

ΑΡΘΡΟ 4. Κανείς δεν επιτρέπεται να ζει υπό καθεστώς δουλείας, ολικής ή μερικής. Η δουλεία και το δουλεμπόριο υπό οποιαδήποτε μορφή απαγορεύονται.

ΑΡΘΡΟ 5. Κανείς δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ούτε σε ποινή ή μεταχείριση σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική.

ΑΡΘΡΟ 6. Καθένας, όπου και αν βρίσκεται, έχει δικαίωμα στην αναγνώριση της νομικής του προσωπικότητας.

ΑΡΘΡΑ 7-8-9-10

ΑΡΘΡΟ 7. Όλοι είναι ίσοι απέναντι στον νόμο και έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία του νόμου, χωρίς καμία απολύτως διάκριση. Όλοι έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία από κάθε διάκριση που θα παραβιάζε την παρούσα Διακήρυξη και από κάθε πρόκληση για μια τέτοια δυσμενή διάκριση.

ΑΡΘΡΟ 8. Καθένας έχει δικαίωμα να ασκεί αποτελεσματικά ένδικα μέσα στα αρμόδια εθνικά δικαστήρια κατά των πράξεων που παραβιάζουν τα θεμελιικά δικαιώματα τα οποία του αναγνωρίζουν το Σύνταγμα και ο νόμος.

ΑΡΘΡΟ 9. Κανείς δεν μπορεί να συλλαμβάνεται, να κρατείται ή να εξορίζεται αυθαίρετα.

ΑΡΘΡΟ 10. Καθένας έχει δικαίωμα, με πλήρη ισότητα, να εκδικάζεται η υπόθεσή του δίκαια και δημόσια, από δικαστήριο ανεξάρτητο και αμερόληπτο, που θα αποφασίσει είτε για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του είτε, σε περίπτωση ποινικής διαδικασίας, για το βάσιμο της κατηγορίας που στρέφεται εναντίον του.

ΑΡΘΡΑ 11-12-13

ΑΡΘΡΟ 11. Κάθε κατηγορούμενος για ποινικό αδίκημα πρέπει να θεωρείται αθώος, ωστόσο διαπιστωθεί η ενοχή του σύμφωνα με τον νόμο, σε ποινική δίκη, κατά την οποία θα του έχουν εξασφαλιστεί όλες οι απαραίτητες για την υπεράσπισή του εγγυήσεις. Κανείς δεν θα καταδικάζεται για πράξεις ή παραλείψεις που, κατά τον χρόνο που τελέστηκαν, δεν συνιστούσαν αξιόποιο αδίκημα κατά το εσωτερικό ή το διεθνές δίκαιο. Επίσης, δεν επιβάλλεται ποινή βαρύτερη από εκείνη που ίσχυε κατά τον χρόνο που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

ΑΡΘΡΟ 12. Κανείς δεν επιτρέπεται να υποστεί αυθαίρετες επεμβάσεις στην ιδιωτική του ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία του, ούτε προσβολές της τιμής και της υπόληψης του. Καθένας έχει το δικαίωμα να τον προστατεύουν οι νόμοι από επεμβάσεις και προσβολές αυτού του είδους.

ΑΡΘΡΟ 13. Καθένας έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί ελεύθερα και να εκλέγει τον τόπο της διαμονής του στο εσωτερικό ενός κράτους. Καθένας έχει το δικαίωμα να εγκαταλείπει οποιαδήποτε χώρα, ακόμα και τη δική του, και να επιστρέφει σε αυτήν.

ΑΡΘΡΑ 14-15-16

ΑΡΘΡΟ 14. Κάθε άτομο που καταδιώκεται έχει το δικαίωμα να ζητά άσυλο και του παρέχεται άσυλο σε άλλες χώρες. Το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί κανείς να το επικαλεστεί, σε περίπτωση δίωξης για πραγματικό αδίκημα του κοινού ποινικού δικαίου ή για ενέργειες αντίθετες προς τους σκοπούς και τις αρχές του ΟΗΕ.

ΑΡΘΡΟ 15. Καθένας έχει το δικαίωμα μιας ιθαγένειας. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυθαίρετα την ιθαγένειά του ούτε το δικαίωμα να αλλάξει ιθαγένεια.

ΑΡΘΡΟ 16. Από τη στιγμή που θα φθάσουν σε ηλικία γάμου, ο άνδρας και η γυναίκα, χωρίς κανένα περιορισμό εξαιτίας της φυλής, της εθνικότητας ή της θρησκείας, έχουν το δικαίωμα να παντρεύονται και να ιδρύουν οικογένεια. Και οι δύο έχουν ίσα δικαιώματα ως προς τον γάμο, κατά τη διάρκεια του γάμου και κατά τη διάλυσή του. Γάμος δεν μπορεί να συναφθεί παρά μόνο με ελεύθερη και πλήρη συναίνεση των μελλοντύμφων. Η οικογένεια είναι το φυσικό και το βασικό στοιχείο της κοινωνίας και έχει το δικαίωμα προστασίας από την κοινωνία και το κράτος.

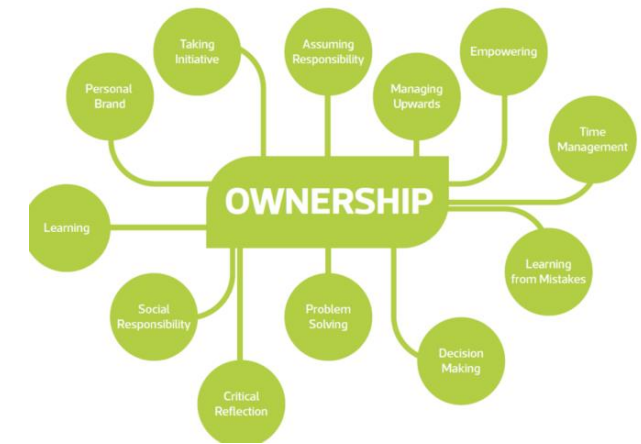

ΑΡΘΡΑ 17-18-19

ΑΡΘΡΟ 17. Κάθε άτομο, μόνο του ή με άλλους μαζί, έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυθαίρετα την ιδιοκτησία του.

ΑΡΘΡΟ 18. Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας. Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή της θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς τη θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με τη διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών.

ΑΡΘΡΟ 19. Καθένας έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης, που σημαίνει το δικαίωμα να μην υφίσταται δυσμενείς συνέπειες για τις γνώμες του, και το δικαίωμα να αναζητεί, να παίρνει και να διαδίδει πληροφορίες και ιδέες, με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης, και από όλο τον κόσμο.

ΑΡΘΡΑ 20-21

ΑΡΘΡΟ 20. Καθένας έχει το δικαίωμα να συνέρχεται και να συνεταιρίζεται ελεύθερα και για ειρηνικούς σκοπούς. Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί να συμμετέχει σε ορισμένο σωματείο.

ΑΡΘΡΟ 21. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη διακυβέρνηση της χώρας του, άμεσα ή έμμεσα, με αντιπροσώπους ελεύθερα εκλεγμένους. Καθένας έχει το δικαίωμα να γίνεται δεκτός, υπό ίσους όρους, στις δημόσιες υπηρεσίες της χώρας του.

Η λαϊκή θέληση είναι το θεμέλιο της κρατικής εξουσίας. Η θέληση αυτή πρέπει να εκφράζεται με τίμιες εκλογές, οι οποίες πρέπει να διεξάγονται περιοδικά, με καθολική, ίση και μυστική ψηφοφορία, ή με αντίστοιχη διαδικασία που να εξασφαλίζει την ελευθερία της εκλογής.

ΑΡΘΡΑ 22-23

ΑΡΘΡΟ 22. Κάθε άτομο, ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, έχει δικαίωμα κοινωνικής προστασίας. Η κοινωνία, με την εθνική πρωτοβουλία και τη διεθνή συνεργασία, ανάλογα πάντα με την οργάνωση και τις οικονομικές δυνατότητες κάθε κράτους, έχει χρέος να του εξασφαλίσει την ικανοποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρέπεια και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

ΑΡΘΡΟ 23. Καθένας έχει το δικαίωμα να εργάζεται και να επιλέγει ελεύθερα το επάγγελμά του, να έχει δίκαιες και ικανοποιητικές συνθήκες δουλειάς και να προστατεύεται από την ανεργία. Όλοι, χωρίς καμία διάκριση, έχουν το δικαίωμα ίσης αμοιβής για ίση εργασία. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα δίκαιης και ικανοποιητικής αμοιβής, που να εξασφαλίζει σε αυτόν και την οικογένειά του συνθήκες ζωής άξιες στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η αμοιβή της εργασίας, αν υπάρχει, πρέπει να συμπληρώνεται με άλλα μέσα κοινωνικής προστασίας. Καθένας έχει το δικαίωμα να ιδρύει μαζί με άλλους συνδικάτα και να συμμετέχει σε συνδικάτα για την προάσπιση των συμφερόντων του.

ΑΡΘΡΑ 24-25

ΑΡΘΡΟ 24. Καθένας έχει το δικαίωμα στην ανάπαυση, σε ελεύθερο χρόνο, και ιδιαίτερα, σε λογικό περιορισμό του χρόνου εργασίας και σε περιοδικές άδειες με πλήρεις αποδοχές.

ΑΡΘΡΟ 25. Καθένας έχει δικαίωμα σε ένα βιοτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει στον ίδιο και στην οικογένεια του υγεία και ευημερία, και ειδικότερα τροφή, ρουχισμό, κατοικία, ιατρική περίθαλψη όπως και τις απαραίτητες κοινωνικές υπηρεσίες. Έχει ακόμα δικαίωμα σε ασφάλιση για την ανεργία, την αρρώστια, την αναπηρία, τη χηρεία, τη γεροντική ηλικία, όπως και για όλες τις άλλες περιπτώσεις που στερείται τα μέσα της συντήρησής του, εξαιτίας περιστάσεων ανεξαρτήτων της θέλησής του. Η μητρότητα και η παιδική ηλικία έχουν δικαίωμα ειδικής μέριμνας και περίθαλψης. Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα αν είναι νόμιμα ή εξώγαμα, απολαμβάνουν την ίδια κοινωνική προστασία.

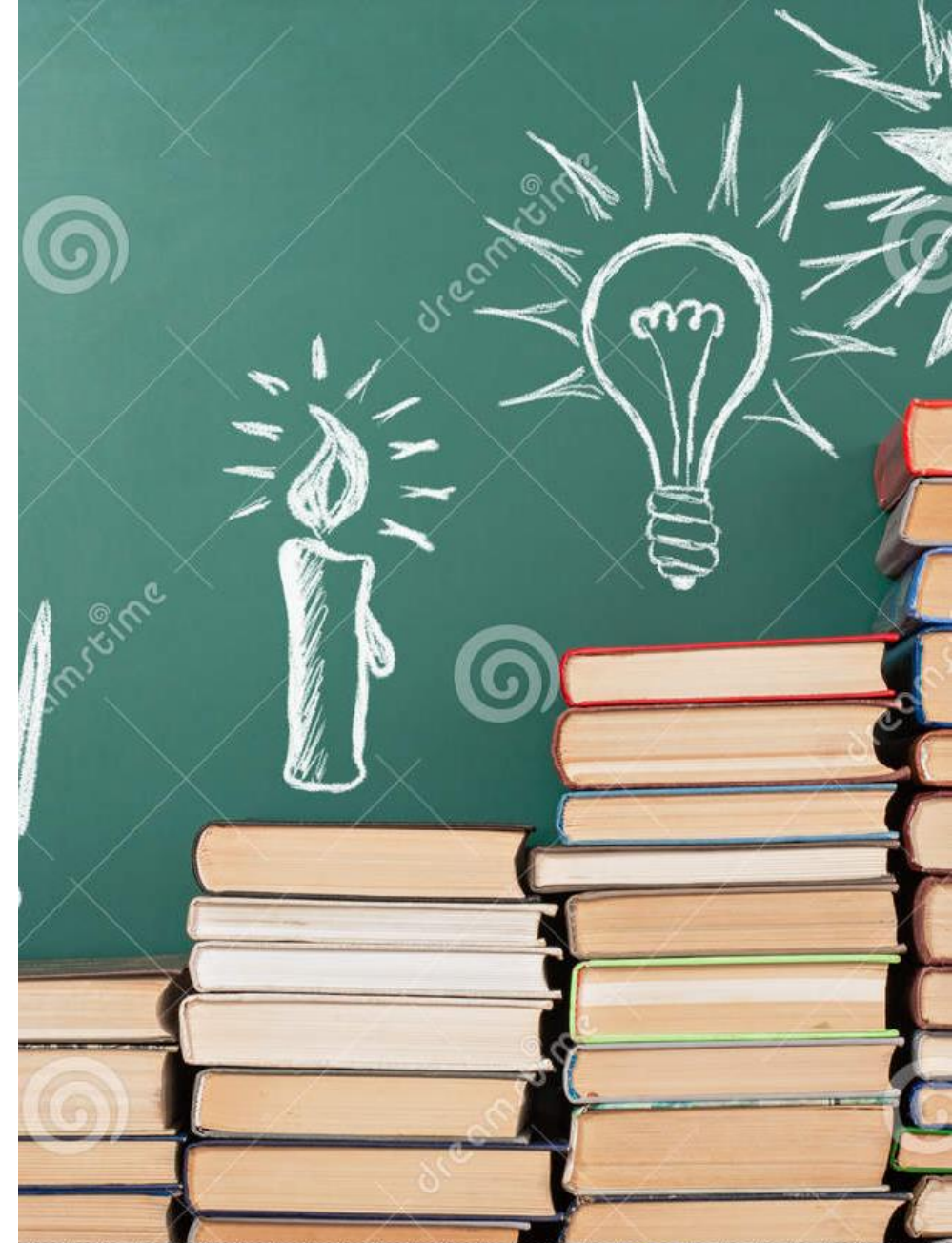
ΑΡΘΡΟ 26

- ΑΡΘΡΟ 26. Καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον στη στοιχειώδη και βασική βαθμίδα της. Η στοιχειώδης εκπαίδευση είναι υποχρεωτική. Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να εξασφαλίζεται για όλους. Η πρόσβαση στην ανώτατη παιδεία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλους, υπό ίσους όρους, ανάλογα με τις ικανότητες τους.
- Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιακών ελευθεριών. Πρέπει να προάγει την κατανόηση, την ανεκτικότητα και τη φιλία ανάμεσα σε όλα τα έθνη και σε όλες τις φυλές και τις θρησκευτικές ομάδες, και να ευνοεί την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των Ηνωμένων Εθνών για τη διατήρηση της ειρήνης.
- Οι γονείς έχουν, κατά προτεραιότητα, το δικαίωμα να επιλέγουν το είδος της παιδείας που θα δοθεί στα παιδιά τους.

ΑΡΘΡΑ 27-28

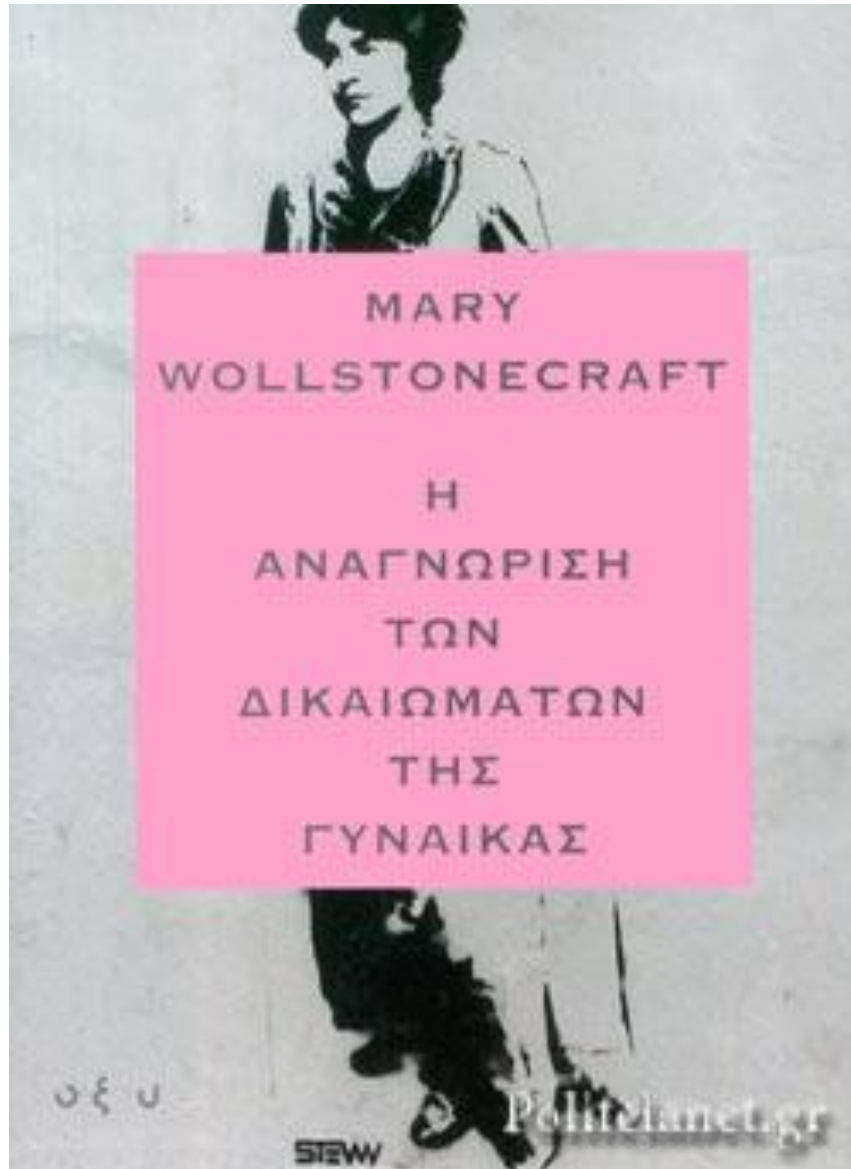
- ΑΡΘΡΟ 27. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ελεύθερα στην πνευματική ζωή της κοινότητας, να χαίρεται τις καλές τέχνες και να μετέχει στην επιστημονική πρόοδο και στα αγαθά της. Καθένας έχει το δικαίωμα να προστατεύονται τα ηθικά και υλικά συμφέροντά του που απορρέουν από κάθε είδους επιστημονική, λογοτεχνική ή καλλιτεχνική παραγωγή του.
- ΑΡΘΡΟ 28. Καθένας έχει το δικαίωμα να επικρατεί μια κοινωνική και διεθνής τάξη, μέσα στην οποία τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη να μπορούν να πραγματώνονται σε όλη τους την έκταση.

ΑΡΘΡΟ 29

- ΑΡΘΡΟ 29. Το άτομο έχει καθήκοντα απέναντι στην κοινότητα, μέσα στα πλαίσια της οποίας και μόνο είναι δυνατή η ελεύθερη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.
- Στην άσκηση των δικαιωμάτων του και στην απόλαυση των ελευθεριών του κανείς δεν υπόκειται παρά μόνο στους περιορισμούς που ορίζονται από τους νόμους, με αποκλειστικό σκοπό να εξασφαλίζεται η αναγνώριση και ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων, και να ικανοποιούνται οι δίκαιες απαιτήσεις της ηθικής, της δημόσιας τάξης και του γενικού καλού, σε μια δημοκρατική κοινωνία.
- Τα δικαιώματα αυτά και οι ελευθερίες δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να ασκούνται αντίθετα προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.
- ΑΡΘΡΟ 30
- Καμιά διάταξη της παρούσας Διακήρυξης δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι παρέχει σε ένα κράτος, σε μια ομάδα ή σε ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να επιδίεται σε ενέργειες ή να εκτελεί πράξεις που αποβλέπουν στην άρνηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που εξαγγέλλονται σε αυτήν.

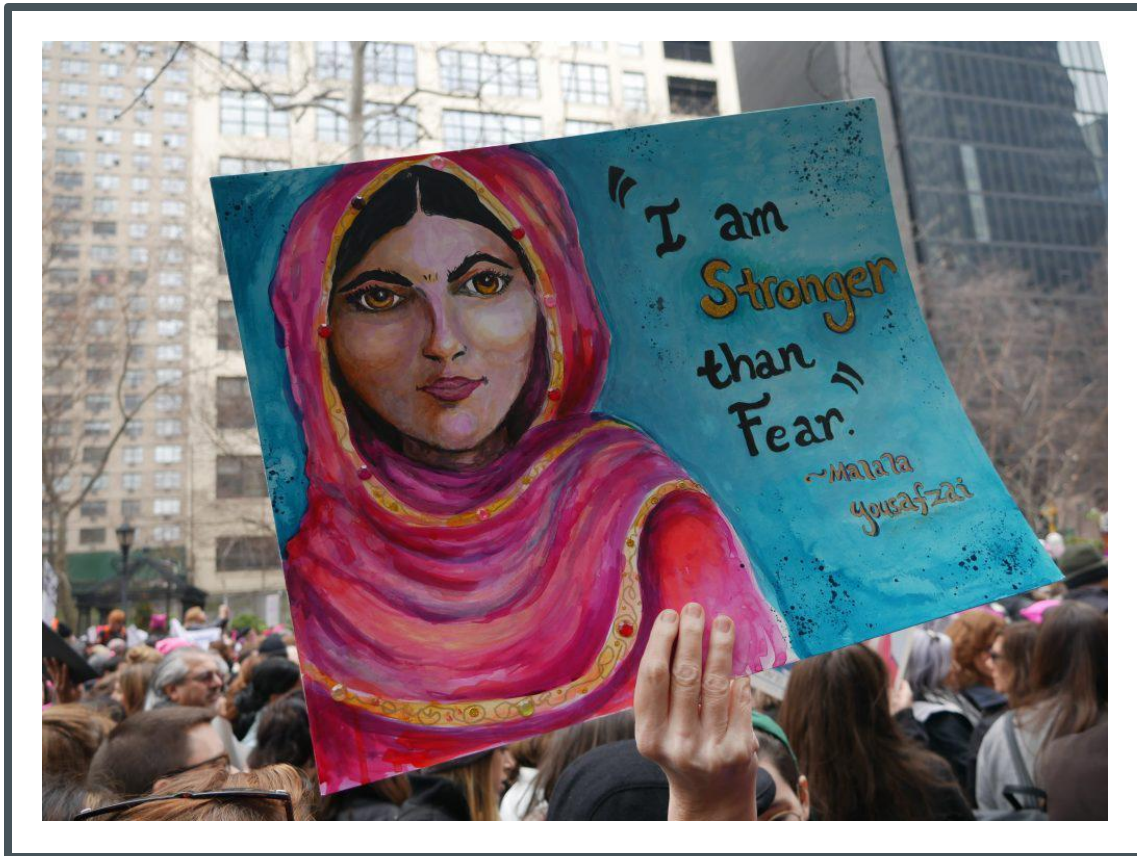

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ
ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΤΈΘΗΚΕ ΣΕ
ΙΣΧΥ3 ΣΕΠΤΕΜΒΨΟΥ 1981.
ΕΠΙΚΥΨΨΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ ΧΩΡΙΣ ΕΠΨΦΥΛΑΞΕΨΣ,
ΦΕΚ 39/1 ΑΠΨΡΙΛΙΟΥ 1983 /
ΝΨΜΟΣ 1342/83.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1979

- Ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών επαναβεβαιώνει την πίστη στα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, στην αξιοπρέπεια και την αξία του και στην ισότητα των δικαιωμάτων του άνδρα και της γυναίκας
- Η Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων βεβαιώνει την αρχή της μη διακρίσεως και διακηρύσσει ότι όλα τα ανθρώπινα όντα γεννιούνται ελεύθερα και ίσα σε αξιοπρέπεια και δικαίωμα και ότι το κάθε ένα μπορεί να ωφεληθεί από όλα τα δικαιώματα και από όλες τις ελευθερίες που αναφέρονται σ' αυτήν, χωρίς καμία διάκριση, κυρίως ως διάκριση φύλου
- Τα Κράτη μέλη των διεθνών Συμφώνων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν υποχρέωση να εξασφαλίσουν την ισότητα των δικαιωμάτων του άνδρα και της γυναίκας στην άσκηση όλων των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ανησυχώντας με το γεγονός ότι, στις καταστάσεις ενδείας, οι γυναίκες έχουν ελάχιστο δικαίωμα στη διατροφή, την ιατρική περίθαλψη, τη μόρφωση, την εκπαίδευση καθώς και στις δυνατότητες εργασίας και στην ικανοποίηση άλλων αναγκών

Πεπεισμένα ότι η πλήρης ανάπτυξη μιας χώρας, η ευημερία του κόσμου και το θέμα της ειρήνης απαιτούν τη μέγιστη συμμετοχή των γυναικών, υπό ίσους όρους με τους άνδρες, σε όλους τους τομείς

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

α) Να εγγράψουν στο εθνικό τους Σύνταγμα ή σε κάθε άλλη προσηύκονσα νομοθετική διάταξη την αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών, εάν αυτό δεν έχει γίνει ακόμα, και να εξασφαλίσουν με τη νομοθεσία ή με άλλα κατάλληλα μέσα την πραγματική εφαρμογή της εν λόγω αρχής.

β) Να υιοθετήσουν νομοθετικά μέτρα και άλλα συνδυασμένα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και κυρώσεων εν ανάγκη, τα οποία θα απαγορεύουν κάθε διάκριση κατά των γυναικών.

γ) Να εγκαθιδρύσουν δικαστική προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών σε βάση ισότητας με τους άνδρες και να εγγυηθούν, μέσω των αρμοδίων εθνικών δικαστηρίων και άλλων δημοσίων οργανισμών, την πραγματική προστασία των γυναικών εναντίον κάθε πράξεως διακρίσεως.

ΑΡΘΡΟ 1

- Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ο όρος «διακρίσεις κατά των γυναικών» αφορά κάθε διαχωρισμό, εξαίρεση ή περιορισμό που βασίζεται στο φύλο και που έχει σαν αποτέλεσμα ή σκοπό να διακυβεύσει ή να καταστρέψει τη με βάση την ισότητα ανδρών και γυναικών αναγνώριση, απόλαυση ή άσκηση από τις γυναίκες, ανεξαρτήτως της οικογενειακής τους κατάστασης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και αστικό τομέα ή σε κάθε άλλο τομέα.

ΑΡΘΡΟ 2

- Τα κράτη μέλη καταδικάζουν τις διακρίσεις κατά των γυναικών σε όλες τις μορφές τους, συμφωνούν να συνεχίσουν με όλα τα κατάλληλα μέσα και χωρίς καθυστέρηση μια πολιτική που θα τείνει να εξαλείψει τις διακρίσεις κατά των γυναικών και προς το σκοπό αυτόν, αναλαμβάνουν την υποχρέωση:
- α) Να εγγράψουν στο εθνικό τους Σύνταγμα ή σε κάθε άλλη προσήκουσα νομοθετική διάταξη την αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών, εάν αυτό δεν έχει γίνει ακόμα, και να εξασφαλίσουν με τη νομοθεσία ή με άλλα κατάλληλα μέσα την πραγματική εφαρμογή της εν λόγω αρχής.
- β) Να υιοθετήσουν νομοθετικά μέτρα και άλλα συνδυασμένα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και κυρώσεων εν ανάγκη, τα οποία θα απαγορεύουν κάθε διάκριση κατά των γυναικών.
- γ) Να εγκαθιδρύσουν δικαστική προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών σε βάση ισότητας με τους άνδρες και να εγγυηθούν, μέσω των αρμοδίων εθνικών δικαστηρίων και άλλων δημοσίων οργανισμών, την πραγματική προστασία των γυναικών εναντίον κάθε πράξεως διακρίσεως.
- δ) Να απέχουν από κάθε πράξη ή άσκηση διακρίσεως κατά των γυναικών και να ενεργούν κατά τρόπο ώστε οι δημόσιες αρχές και οι δημόσιοι οργανισμοί να συμμορφωθούν στην υποχρέωση αυτή.
- ε) Να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξαλείψουν τις διακρίσεις κατά των γυναικών που ασκούνται από ένα πρόσωπο, μια οργάνωση ή μια οποιαδήποτε επιχείρηση.
- στ) Να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και νομοθετικών διατάξεων, για να τροποποιήσουν ή να καταργήσουν κάθε νόμο, κανονιστική διάταξη, έθιμο ή συνήθεια που αποτελεί διάκριση κατά των γυναικών.
- ζ) Να καταργήσουν όλες τις ποινικές διατάξεις που αποτελούν διάκριση κατά των γυναικών.

ΑΡΘΡΟ 9

- Τα κράτη μέλη παρέχουν στις γυναίκες δικαιώματα ίσα με εκείνα των ανδρών όσον αφορά τη απόκτηση, την αλλαγή και τη διατήρηση της υπηκοότητας. Εγγυώνται ιδιαίτερα ότι ούτε ο γάμος με έναν αλλοδαπό, ούτε η αλλαγή της υπηκοότητας του συζύγου κατά το γάμο δεν αλλάζει αυτόματα την υπηκοότητα της γυναίκας ούτε την καθιστά άπατρι ούτε την υποχρεώνει να πάρει την υπηκοότητα του συζύγου της.
- Τα κράτη μέλη παρέχουν στη γυναίκα δικαιώματα ίσα με εκείνα του άνδρα όσον αφορά τη υπηκοότητα των παιδιών.

ΑΡΘΡΟ 10

- Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξαλείψουν τις διακρίσεις κατά των γυναικών ώστε να τους εξασφαλίσουν δικαιώματα ίσα με εκείνα των ανδρών όσον αφορά την εκπαίδευση και, ιδιαίτερα για να εξασφαλίσουν, σε βάση ισότητας του άνδρα και της γυναίκας:
- α) Τους ίδιους όρους επαγγελματικού προσανατολισμού, παρακολουθήσεως σπουδών και αποκτήσεως διπλωμάτων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των κατηγοριών, στις αγροτικές ζώνες όπως και στις αστικές ζώνες. Η ισότητα αυτή θα πρέπει να εξασφαλιστεί στην προσχολική, γενική, τεχνική, επαγγελματική και ανώτερη τεχνική εκπαίδευση, καθώς και σε κάθε άλλο μέσο επαγγελματικής εκπαιδεύσεως

ΑΡΘΡΟ 10

β) Το δικαίωμα να παρακολουθούν τα ίδια προγράμματα, να έχουν ένα εκπαιδευτικό προσωπικό με προσόντα της ίδιας τάξεως, σχολικούς χώρους και εξοπλισμό της ίδιας ποιότητας.

γ) Την εξάλειψη κάθε στερεότυπης αντιλήψεως των ρόλων του άνδρα και της γυναίκας σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις μορφές εκπαίδευσης ενθαρρύνοντας τη μεικτή εκπαίδευση και άλλους τύπους εκπαίδευσης που θα βοηθήσουν την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού και, ιδιαίτερα, αναθεωρώντας τα σχολικά βιβλία και τα σχολικά προγράμματα και προσαρμόζοντας τις παιδαγωγικές μεθόδους.

δ) Τις ίδιες δυνατότητες όσον αφορά τη χορήγηση υποτροφιών και άλλων επιχορηγήσεων για τις σπουδές.

ΑΡΘΡΟ 10

- ε) Τις ίδιες δυνατότητες παρακολούθησας των προγραμμάτων διαρκούς εκπαίδευσας, συμπεριλαμβανομένων και των προγραμμάτων στοιχειώδους εκπαίδευσας για ενηλίκους και λειτουργικής στοιχειώδους εκπαίδευσας, προς το σκοπό κυρίως να ελαττώσουν το νωρίτερο κάθε απόσταση εκπαίδευσας που υπάρχει μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- στ) Τη μείωση των ποσοστών εγκαταλείψας των σπουδών από τις γυναίκες και την οργάνωση προγραμμάτων για τα κορίτσια και τις γυναίκες που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο.
- ζ) Τις ίδιες δυνατότητες να συμμετέχουν ενεργά στα σπορ και τη σωματική αγωγή. η) Τη δυνατότητα να λαμβάνουν ειδικές πληροφορίες μορφωτικής φύσας που τείνουν να εξασφαλίσουν την υγεία και την ευτυχία των οικογενειών, συμπεριλαμβανομένων σ' αυτές και της πληροφόρσας και συμβουλών σχετικών με τον οικογενειακό προγραμματισμό.

ΑΡΘΡΟ 11

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξαλείψουν τη διάκριση κατά των γυναικών στον τομέα της απασχολήσεως ώστε να εξασφαλιστούν σε βάση ισότητας του άνδρα και της γυναίκας τα ίδια δικαιώματα, και ιδιαίτερα:

α) Το δικαίωμα εργασίας σαν αναφαίρετο δικαίωμα όλων των ανθρώπινων όντων.

β) Το δικαίωμα σε ίσες δυνατότητες απασχολήσεως, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των ίδιων κριτηρίων επιλογής στο θέμα της απασχολήσεως. γ) Το δικαίωμα ελεύθερης εκλογής του επαγγέλματος ή της εργασίας, το δικαίωμα προαγωγής, σταθερότητας της εργασίας και το δικαίωμα όλων των παροχών και όρων εργασίας, το δικαίωμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της μαθητείας, της επαγγελματικής τελειοποίησης και της διαρκούς εκπαίδευσης

ΑΡΘΡΟ 11

- δ) Το δικαίωμα ίσης αμοιβής, συμπεριλαμβανομένης και της ίσης παροχής, με ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας και ίση μεταχείριση ως προς την εκτίμηση της ποιότητας της εργασίας.
- ε) Το δικαίωμα κοινωνικής ασφάλισης, κυρίως το δικαίωμα παροχών συντάξεως, ανεργίας, ασθενείας, αναπηρίας και γήρατος ή για κάθε άλλη αιτία απώλειας της ικανότητας προς εργασία, καθώς και το δικαίωμα πληρωμένων αδειών.
- στ) Το δικαίωμα για την προστασία της υγείας και την ασφάλεια των συνθηκών εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της λειτουργίας της αναπαραγωγής.

ΑΡΘΡΟ 11

- Για να προλάβουν τις διακρίσεις κατά των γυναικών λόγω του γάμου τους ή της μητρότητας και για να εξασφαλίσουν το πραγματικό τους δικαίωμα προς εργασία, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα που σκοπό έχουν:
- α) Ν' απαγορεύουν, επί ποινή κυρώσεων, την απόλυση για λόγους εγκυμοσύνης και τη διάκριση στις απολύσεις που βασίζονται στην οικογενειακή κατάσταση.
- β) Να καθιερώσουν την παροχή πληρωμένων αδειών εγκυμοσύνης ή αδειών εγκυμοσύνης που δίδουν δικαίωμα σε παρόμοιες κοινωνικές παροχές, με την εγγύηση της διατηρήσεως της προηγούμενης εργασίας, των δικαιωμάτων αρχαιότητας και των κοινωνικών προνομίων.

ΑΡΘΡΟ 11

- γ) Να ενθαρρύνουν την παροχή των αναγκαίων κοινωνικών υπηρεσιών υποστηρίξεως για να επιτρέψουν στους γονείς να συνδυάσουν τις οικογενειακές υποχρεώσεις με τις επαγγελματικές ευθύνες και τη συμμετοχή στη δημόσια ζωή ευνοώντας ιδιαίτερα την εγκατάσταση και την ανάπτυξη δικτύου παιδικών σταθμών.
- δ) Να εξασφαλίσουν ειδική προστασία στις εγκύους, των οποίων η εργασία αποδεικνύεται ότι είναι βλαβερή.
- 3. Οι νόμοι που σκοπεύουν στην προστασία των γυναικών στους τομείς που αναφέρονται στο παρόν άρθρο θα επανεξετάζονται περιοδικά σε συνάρτηση με τις επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις και θα αναθεωρούνται, θα καταργούνται ή θα επεκτείνονται ανάλογα με τις ανάγκες,

ΑΡΘΡΟ 13

- Τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών και σε άλλους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, αποσκοπώντας στο να διασφαλίσουν τα ίδια δικαιώματα, με βάση την αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών, ειδικότερα:
  - α) Το δικαίωμα να λαμβάνουν οικογενειακά επιδόματα.
  - β) Το δικαίωμα να συνάπτουν τραπεζιτικά δάνεια και να εγγράφουν υποθήκες καθώς και το δικαίωμα τους όσον αφορά τις λοιπές μορφές οικονομικής πιστώσεως.
  - γ) Το δικαίωμα να συμμετέχουν σε ψυχαγωγικές δραστηριότητες, στα σπορ και σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτιστικής ζωής.

ΑΡΘΡΟ 14

- Τα κράτη μέλη θα λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών στις αγροτικές περιοχές αποσκοπώντας στο να διασφαλίσουν, με βάση την αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών, την συμμετοχή τους στην αγροτική ανάπτυξη και την απόληψη οφέλους από αυτήν και ειδικότερα θα εξασφαλίσουν στις γυναίκες αυτές το δικαίωμα:
  - α) Να συμμετέχουν στην εκπόνηση και εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα.
  - β) Να τύχουν της παροχής των μέσων που αφορούν την προστασία της υγείας και δη επαρκούς πληροφόρησης, συμβουλών και υπηρεσιών στον οικογενειακό προγραμματισμό.

ΑΡΘΡΟ 14

- γ) Να απολαμβάνουν τα άμεσα ωφέληματα που προκύπτουν από τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης.
- δ) Να λαμβάνουν κάθε μορφή εκπαίδευσης και μορφώσεως, επισήμου και ανεπισήμου, συμπεριλαμβανομένης και εκείνης που αφορά τη λειτουργική στοιχειώδη εκπαίδευση, καθώς, μεταξύ άλλων, και το όφελος που προκύπτει από τις υπηρεσίες που παρέχονται προς το κοινωνικό σύνολο με εκλαϊκευμένη μορφή, με σκοπό να αυξήσουν την τεχνική τους επάρκεια.
- ε) Να οργανώνουν ομάδες αλληλοβοηθείας και συνεταιρισμούς με σκοπό να επιτύχουν ίσες ευκαιρίες στον οικονομικό τομέα τόσο στην έμμισθη όσο και την ανεξάρτητη απασχόληση.

ΑΡΘΡΟ 14

στ) Να συμμετέχουν σε όλες τις κοινωνικές δραστηριότητες.

ζ) Να λαμβάνουν αγροτικές πιστώσεις και δάνεια, να τους παρέχονται διευκολύνσεις στον τομέα του μάρκετινγκ καθώς και η κατάλληλη τεχνολογία, να τυγχάνουν δε ίσης μεταχειρίσεως κατά τις αγροτικές μεταρρυθμίσεις και τα σχέδια αναδασμού της γης.

η) Να απολαμβάνουν κατάλληλες συνθήκες διαβιώσεως, ειδικότερα όσον αφορά τη στέγαση, την υγεία, την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και ύδατος, τις μεταφορές και συγκοινωνίες.

ΑΡΘΡΟ 16

- Τα κράτη μέλη θα λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών σε όλα τα ζητήματα που αφορούν τον γάμο και τις οικογενειακές σχέσεις και ειδικότερα θα διασφαλίζουν, με βάση την ισότητα ανδρών και γυναικών.
- α) Το ίδιο δικαίωμα προς σύναψη γάμου.
- β) Το ίδιο δικαίωμα να εκλέγουν ελεύθερα σύζυγο και να συνάπτουν γάμο μόνο με την ελεύθερη και πλήρη συναίνεση τους.
- γ) Τα ίδια δικαιώματα και καθήκοντα τόσο κατά τη διάρκεια του γάμου όσο και κατά τη λύση αυτού.
- δ) Τα ίδια δικαιώματα και καθήκοντα των ως γονέων, ανεξάρτητα από τη συζυγική τους κατάσταση, σε θέματα που αφορούν τα παιδιά τους. Σε όλες τις περιπτώσεις θα προέχουν τα συμφέροντα των παιδιών τους.

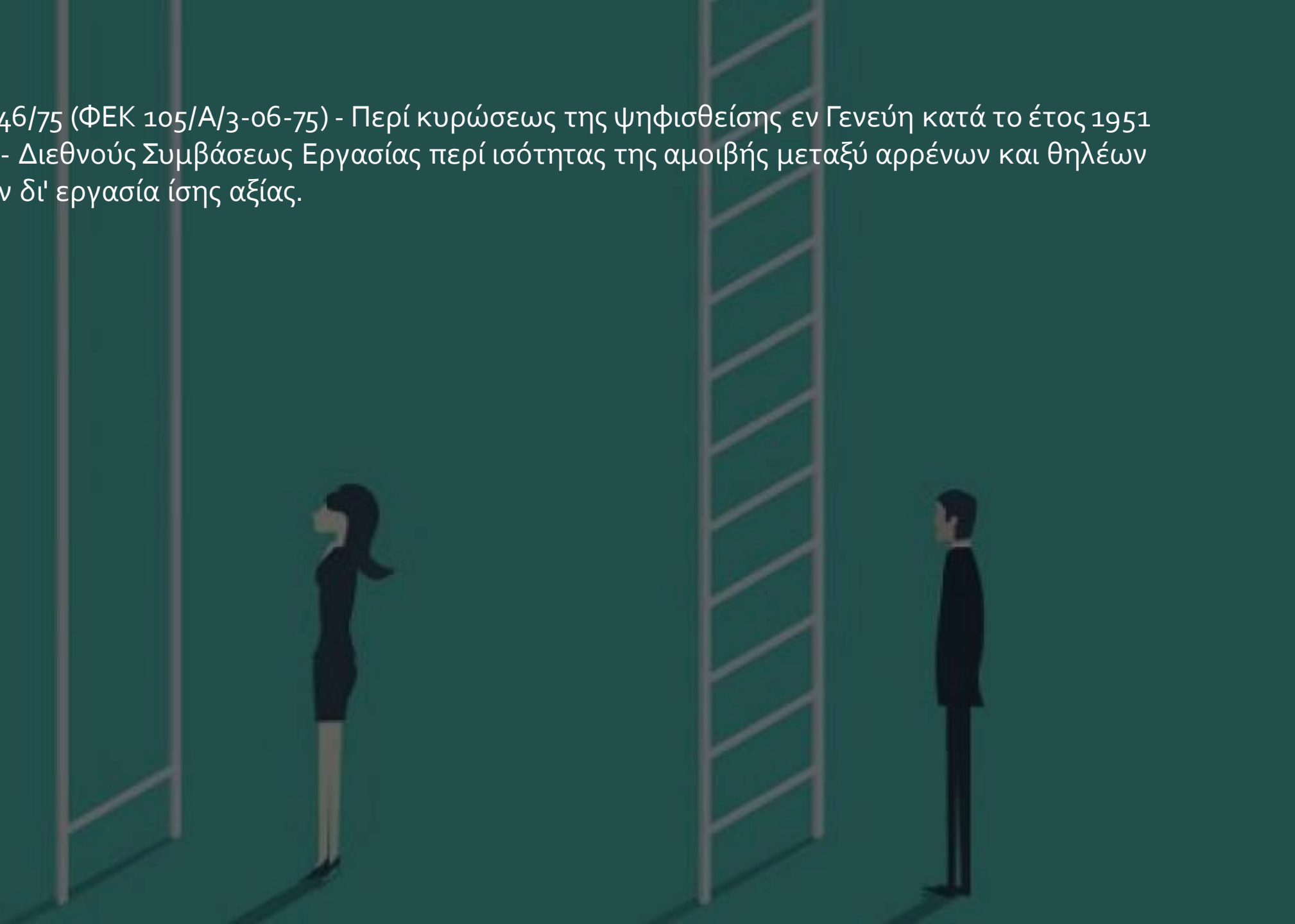

ΑΡΘΡΟ 16

- ε) Τα ίδια δικαιώματα να αποφασίζουν ελεύθερα και υπεύθυνα για τον αριθμό και τα χρονικά διαστήματα που θα φέρουν στον κόσμο τα παιδιά τους και το δικαίωμα τους για πληροφόρηση, μόρφωση και λήψη των μέσων που θα τις καταστήσουν ικανές να ασκήσουν αυτά τα δικαιώματα.
- στ) Τα ίδια δικαιώματα και καθήκοντα τα σχετικά με το δικαίωμα κηδεμονίας, επιτροπείας και υιοθεσίας ανηλίκων, ή με παρόμοιους θεσμούς όταν οι αρχές αυτές υπάρχουν στην εθνική νομοθεσία. σε όλες τις περιπτώσεις θα πρυτανεύουν τα συμφέροντα των παιδιών.
- ζ) Τα ίδια προσωπικά δικαιώματα που προσιδιάζουν σε συζύγους συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εκλογής οικογενειακού ονόματος και επαγγέλματος και στους δυο συζύγους.
- η) Τα ίδια δικαιώματα αναφορικά με την κυριότητα, κτήση, διοίκηση, διαχείριση, επικαρπία και διάθεση περιουσίας που περιήλθε είτε χάριν δωρεάς είτε εξ επαχθούς αιτίας (αντί τιμήματος).

- 5 - ΝΟΜΟΣ: 46/75 (ΦΕΚ 105/Α/3-06-75) - Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εν Γενεύη κατά το έτος 1951 υπ' αριθ. 100- Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασία ίσης αξίας.

ΣΥΜΒΑΣΗ 100

- Περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασία ίσης αξίας
- Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας συγκληθείσα εν Γενεύη υπό του διοικητικού Συμβουλίου του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνελθούσα αυτόθι την 6ην Ιουνίου 1951 κατά την 34ην σύνοδο αυτής.
- Αφού απεφάσισε την αποδοχή διαφόρων προτάσεων σχετικών προς την ισότητα της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων, εργαζομένων δι' εργασία ίσης αξίας, ζήτημα αποτελούν το έβδομον σημείον της ημερησίας διατάξεως της συνόδου.
- Αφού απεφάσισεν όπως αι προτάσεις αύται λάβουν τον τύπον διεθνούς Συμβάσεως. Αποδέχεται σήμερον 29ην Ιουνίου 1951 την ως έπεται σύμβαση, ήτις θα αποκαλείται Σύμβαση περί ισότητας της αμοιβής 1951.

ΣΥΜΒΑΣΗ 100

Εις την παρούσα σύμβαση

α) Ο όρος «αμοιβή» περιλαμβάνει το ημερομίσθιο ή την συνήθη αντιμισθία, βασική ή κατωτάτη ως και παν έτερον όφελος καταβαλλόμενο, αμέσως ή εμμέσως, εις χρήμα ή εις είδος υπό του εργοδότη εις τον εργαζόμενο έναντι της απασχολήσεως αυτού.

β) Η έκφραση «ισότης αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασίαν ίσης αξίας» αναφέρεται εις το επίπεδο αμοιβής το καθοριζόμενο άνευ διακρίσεως βασιζομένης επί του φύλου.

ΑΡΘΡΟ 2

- 1. Έκαστον μέλος οφείλει δια μέσων προσαρμοσμένων προς τας ισχύουσας μεθόδους δια τον καθορισμό του επιπέδου της αμοιβής, να ενισχύσει και καθ' ό μέτρον τούτο συνάδει προς τας εν λόγω μεθόδους, να εξασφαλίζει την εφαρμογή εις άπαντας τους εργαζομένους της αρχής της ίσης αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασία ίσης αξίας.

ΑΡΘΡΟ 2

- 2. Η αρχή αυτή δύναται να εφαρμοστεί μέσω :
- α) είτε της εθνικής νομοθεσίας,
- β) είτε παντός συστήματος καθορισμού της αμοιβής καθιερωμένου ή αναγνωρισμένου υπό της νομοθεσίας,
- γ) είτε συλλογικών συμβάσεων συναπτομένων μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων,
- δ) είτε δια συνδυασμού των διαφόρων τούτων μέσων.

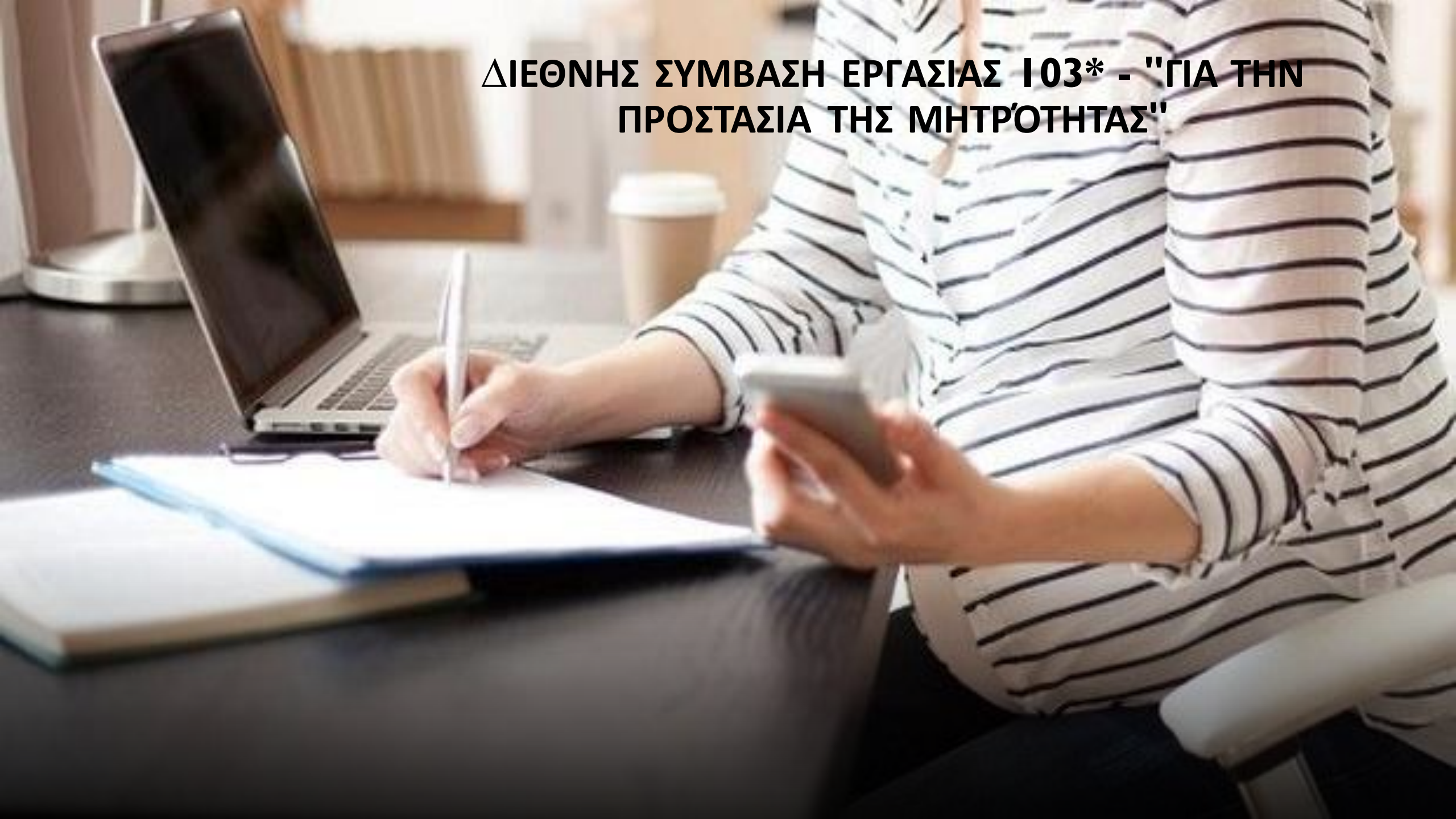

ΑΡΘΡΟ 3

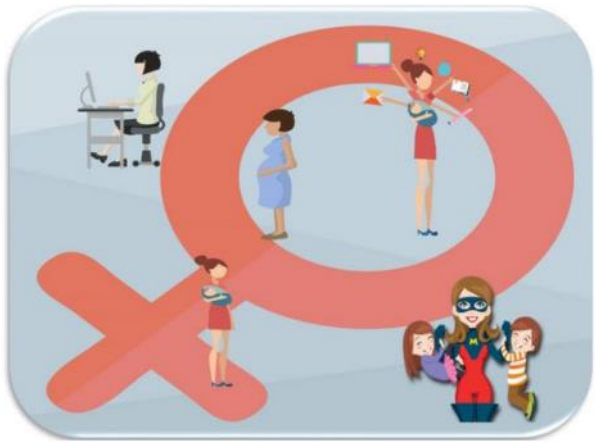
- 1.Εφ' όσον τοιαύτα μέσα θα δύναται να διευκολύνουν την εφαρμογή της παρούσης Συμβάσεως, δέον όπως λαμβάνονται μέτρα προς ενθάρρυνση της αντικειμενικής εκτιμήσεως των απασχολήσεων επί τη βάσει των εργασιών τας οποίας περιλαμβάνουν.
- 2.Αι ακολουθητέοι μέθοδοι δια την εν λόγω εκτίμησιν δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενων αποφάσεων, είτε εκ μέρους των αρμοδίων αρχών, εις ότι αφορά τον καθορισμό του επιπέδου αμοιβής, είτε, εάν το επίπεδο αμοιβής έχει καθορισθεί δυνάμει συλλογικών συμβάσεων, εκ μέρους των συμβαλλομένων μερών.
- 3.Αι διαφοραί μεταξύ επιπέδων αμοιβής αι αντιστοιχούσαι, ανεξαρτήτως φύλου εις διαφοράς προκύπτουσα, εκ της τοιαύτης, αντικειμενικής εκτιμήσεως των υπό εκτέλεση εργασιών δέον όπως μη θεωρούνται ως αντίθετοι προς την αρχήν της ισότητας της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι'εργασία ίσης αξίας.

**ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 103* - "ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ"**

ΑΡΘΡΟ 1

1. Η σύμβαση αυτή έχει εφαρμογή στις γυναίκες που απασχολούνται σε βιομηχανικές επιχειρήσεις, σε εργασίες μη βιομηχανικές και σε γεωργικές εργασίες. Επίσης εφαρμόζεται και στις γυναίκες που εργάζονται "κατ' οίκον" με αμοιβή.

2. Για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης, ο όρος "βιομηχανικές επιχειρήσεις" αναφέρεται τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις καθώς και στους επί μέρους κλάδους τους και περιλαμβάνει ιδιαίτερα:

α) τα μεταλλεία, τα λατομεία και τις κάθε λογής εξορυκτικές βιομηχανίες,

β) τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την κατασκευή, τη μεταποίηση, τον καθαρισμό, την επισκευή, τη διακόσμηση, την τελική επεξεργασία, την προπαρασκευή για πώληση, τη διάλυση ή την αποσύνδεση αντικειμένων ή στις οποίες γίνεται μετατροπή της ύλης, με τη διευκρίνιση ότι συμπεριλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη ναυπήγηση πλοίων ή με την παραγωγή, τη μετατροπή και τη μετάδοση ηλεκτρικής ενέργειας και γενικότερα κινητήριας δύναμης

ΑΡΘΡΟ 1

γ) τις επιχειρήσεις δόμησης των τεχνικών έργων περιλαμβανομένων και των εργασιών κατασκευής, επισκευής, συντήρησης, μετατροπής και κατεδάφισης, δ) τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων οδικώς, με σιδηρόδρομο, δια μέσου της θάλασσας ή των ποταμών ή αεροπορικώς, με τη διευκρίνιση ότι στην έννοια της μεταφοράς περιλαμβάνεται και η διαμετακόμιση των εμπορευμάτων σε αποβάθρες, προκυμαίες, προβλήτες, λιμεναποθήκες ή αερολιμένες.

3. Για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης, ο όρος "μη βιομηχανικές εργασίες" περιλαμβάνει όλες τις εργασίες που εκτελούνται στις ακόλουθες δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις και υπηρεσίες ή σχετίζονται με τη λειτουργία τους:

α) τα εμπορικά καταστήματα, * Η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 103 κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 1302/82 (ΦΕΚ 133/Α/29-10-82) και παρατίθεται με τη γλωσσική μορφή που έχει στον κυρωτικό νόμο. 640 ΔΣΕ 103

ΑΡΘΡΟ 1

3. Για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης, ο όρος "μη βιομηχανικές εργασίες" περιλαμβάνει όλες τις εργασίες που εκτελούνται στις ακόλουθες δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις και υπηρεσίες ή σχετίζονται με τη λειτουργία τους :

α) τα εμπορικά καταστήματα, * Η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 103 κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 1302/82 (ΦΕΚ 133/Α/29-10-82) και παρατίθεται με τη γλωσσική μορφή που έχει στον κυρωτικό νόμο. 640 ΔΣΕ 103

β) τα ταχυδρομεία και τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών,

γ) τα καταστήματα και τις διοικητικές υπηρεσίες, που το προσωπικό τους έχει ως κύρια απασχόλησή του την εργασία γραφείου,

δ) τις επιχειρήσεις τύπου,

ε) τα ξενοδοχεία, οικοτροφεία, εστιατόρια, λέσχες, καφενεία και αναψυκτήρια,

στ) τα ιδρύματα που έχουν για σκοπό τους τη νοσηλεία και την περίθαλψη ασθενών, αναπήρων, απόρων και ορφανών,

ΑΡΘΡΟ 1

ζ) τις επιχειρήσεις δημοσίων θεαμάτων και ψυχαγωγίας του κοινού,

η) την αμειβόμενη οικιακή εργασία, που εκτελείται σε ιδιωτικά νοικοκυριά, καθώς και κάθε άλλη εργασία που δεν έχει βιομηχανικό χαρακτήρα, στην οποία η αρμόδια αρχή θα αποφάσιζε να εφαρμόσει τις διατάξεις αυτής της σύμβασης.

4. Για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης, ο όρος "γεωργικές εργασίες" αναφέρεται σε όλες τις εργασίες που εκτελούνται στις γεωργικές επιχειρήσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι φυτείες καθώς και οι μεγάλες βιομηχανοποιημένες γεωργικές επιχειρήσεις.

ΑΡΘΡΟ 1

5. Σε κάθε περίπτωση, που δεν είναι βέβαιο ότι η σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε μια επιχείρηση, σ' ένα κλάδο επιχείρησης ή σε μια εργασία, το ζήτημα θα κρίνεται από την αρμόδια αρχή, αφού ζητηθεί η γνώμη των ενδιαφερόμενων αντιπροσωπευτικών οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων εφόσον υπάρχουν τέτοιες οργανώσεις.

6. Η εθνική νομοθεσία μπορεί να εξαιρεί από την εφαρμογή αυτής της σύμβασης τις επιχειρήσεις, που απασχολούν αποκλειστικά, ως μμισθωτούς, τα μέλη της οικογένειας του εργοδότη, όπως αυτά καθορίζονται από τη νομοθεσία αυτή.

ΑΡΘΡΟ 2

- Για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης, ο όρος "γυναίκα" σημαίνει κάθε πρόσωπο που ανήκει στο γυναικείο φύλο, ανεξάρτητα από την ηλικία, την ιθαγένεια, τη φυλή ή τη θρησκεία του, είτε το πρόσωπο αυτό είναι έγγαμο είτε είναι άγαμο και ο όρος "παιδί" σημαίνει κάθε παιδί, είτε έχει γεννηθεί από νόμιμο γάμο είτε όχι.

ΑΡΘΡΟ 3

- 1. Κάθε γυναίκα, που υπάγεται στις ρυθμίσεις αυτής της σύμβασης, δικαιούται να λάβει άδεια μητρότητας, με την προσκόμιση ιατρικού πιστοποιητικού, που να βεβαιώνει την πιθανή ημερομηνία του τοκετού της.
- 2. Η διάρκεια αυτής της άδειας πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με δώδεκα (12) εβδομάδες. Ένα μέρος της πρέπει να λαμβάνεται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό.

ΑΡΘΡΟ 3

- 3. Η χρονική διάρκεια της άδειας, που πρέπει να λαμβάνεται υποχρεωτικά, μετά τον τοκετό, καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία, όμως δεν μπορεί να είναι μικρότερη από έξι (6) εβδομάδες. Το υπόλοιπο της συνολικής άδειας θα μπορεί να λαμβάνεται, ανάλογα με το τι θα προβλεφθεί από την εθνική νομοθεσία, είτε πριν από την πιθανολογούμενη ημερομηνία του τοκετού, είτε μετά τη λήξη της υποχρεωτικής άδειας, είτε κατά ένα μέρος πριν από την πιθανολογούμενη ημερομηνία του τοκετού και κατά το υπόλοιπο μέρος μετά τη λήξη της υποχρεωτικής άδειας.

ΑΡΘΡΟ 3

- 4. Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε 641 ΔΣΕ 103 πιθανολογηθεί, αρχικά, η άδεια που είχε ληφθεί προηγουμένως παρατείνεται, σε κάθε περίπτωση, μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται την αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας, που πρέπει να λαμβάνεται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό.
- 5. Σε περίπτωση ασθένειας, που, σύμφωνα με ιατρική βεβαίωση, προέρχεται από την κύηση, η εθνική νομοθεσία πρέπει να προβλέπει τη χορήγηση συμπληρωματικής προγενέθλιας άδειας, που η ανώτατη χρονική της διάρκεια θα καθορίζεται από την αρμόδια αρχή.
- 6. Σε περίπτωση ασθένειας, που, σύμφωνα με ιατρική βεβαίωση, οφείλεται στον τοκετό, η γυναίκα έχει δικαίωμα σε παράταση της μεταγενέθλιας άδειας, που η ανώτατη χρονική της διάρκεια θα καθορίζεται από την αρμόδια αρχή.

ΑΡΘΡΟ 4

- 1. Κατά το χρόνο απουσίας από την εργασία της με άδεια μητρότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου 3, η γυναίκα έχει δικαίωμα σε χρηματικές παροχές και στην παροχή ιατρικών υπηρεσιών.
- 2. Το ύψος των χρηματικών παροχών θα καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία, έτσι που να εξασφαλίζει στη γυναίκα επαρκείς πόρους για την πλήρη και υγιεινή συντήρηση της ίδιας και του παιδιού της, με βάση ένα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής.

ΑΡΘΡΟ 4

- 3. Οι ιατρικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν φροντίδες από διπλωματούχο μαία ή από γιατρό, πριν από τον τοκετό, κατά τον τοκετό και μετά απ' αυτόν, καθώς και νοσοκομειακή περίθαλψη, εφόσον είναι απαραίτητη. Η ελευθερία εκλογής του γιατρού, καθώς και η ελευθερία επιλογής ανάμεσα σ' ένα δημόσιο ή ένα ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα θα είναι σεβαστές.
- 4. Οι χρηματικές παροχές και οι ιατρικές υπηρεσίες χορηγούνται είτε στα πλαίσια συστήματος υποχρεωτικής ασφάλισης είτε σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. Και στις δύο περιπτώσεις χορηγούνται αυτοδικαίως, σε όλες τις γυναίκες, που συγκεντρώνουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

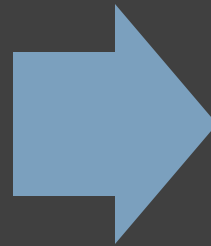

ΑΡΘΡΟ 4

- 5. Οι γυναίκες που δεν έχουν δικαίωμα να αξιώσουν τις παροχές, που προβλέπονται από τις προηγούμενες διατάξεις, δικαιούνται να λαμβάνουν τις απαραίτητες παροχές για ένα ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης από τα κεφάλαια της δημόσιας αντίληψης, εφόσον δε διαθέτουν τα μέσα συντήρησης, που καθορίζονται από αυτήν (δημόσια αντίληψη).
- 6. Εφόσον οι χρηματικές παροχές, που χορηγούνται στα πλαίσια συστήματος υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, καθορίζονται με βάση τις προηγούμενες απολαβές από την εργασία, οι παροχές αυτές δεν θα πρέπει να είναι κατώτερες από τα δύο τρίτα (2/3) των προηγούμενων απολαβών της γυναίκας που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό αυτό.

ΑΡΘΡΟ 4

7. Οποιαδήποτε εισφορά, οφειλόμενη- στα πλαίσια συστήματος υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης που προβλέπει παροχές μητρότητας, καθώς και οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση που υπολογίζεται με βάση τις καταβαλλόμενες αποδοχές του προσωπικού, και εισπράττεται με σκοπό τη χορήγηση τέτοιων παροχών, θα καταβάλλονται αδιάφορα αν η καταβολή τους γίνεται μόνο από τους εργοδότες ή από κοινού από τους εργοδότες και τους εργαζομένους με βάση το συνολικό αριθμό 642 ΔΣΕ 103 των ανδρών και των γυναικών, που απασχολούν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, χωρίς διάκριση φύλου.

8. Σε καμιά περίπτωση ο εργοδότης θα είναι προσωπικά υπεύθυνος για το κόστος των παροχών, που οφείλονται στις γυναίκες που απασχολεί.

ΑΡΘΡΟ 5

- 1. Εφόσον μια γυναίκα θηλάζει το παιδί της, έχει το δικαίωμα να διακόπτει για το σκοπό αυτό την εργασία της για ένα ή περισσότερα χρονικά διαστήματα, που η διάρκειά τους, θα καθορισθεί από την εθνική νομοθεσία.
- 2. Οι διακοπές της εργασίας που γίνονται με σκοπό το θηλασμό, υπολογίζονται και αμείβονται ως χρόνος εργασίας, εφόσον το ζήτημα ρυθμίζεται είτε απευθείας από την εθνική νομοθεσία είτε σύμφωνα με αυτή. Εάν το ζήτημα ρυθμίζεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι όροι καθορίζονται από τη σχετική συλλογική σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 6

- Αν η γυναίκα απουσιάζει από την εργασία της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 αυτής της σύμβασης, απαγορεύεται στον εργοδότη να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας της, όσο διαρκεί η παραπάνω απουσία της ή να της γνωστοποιήσει απόλυση με προθεσμία, που λήγει μέσα στη διάρκεια αυτής της απουσίας.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Κάθε Μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση, έχει το δικαίωμα, με δήλωσή του που θα συνοδεύει την επικύρωση, να προβλέπει εξαιρέσεις από την εφαρμογή της σύμβασης που θα αφορούν : α) ορισμένες κατηγορίες εργασιών μη βιομηχανικών, β) τις εργασίες που εκτελούνται στις γεωργικές επιχειρήσεις, εκτός από τις φυτείες, γ) την οικιακή εργασία, που εκτελείται με αμοιβή σε ιδιωτικά νοικοκυριά, δ) τις γυναίκες που εργάζονται "κατ' οίκον" με αμοιβή, ε) τις επιχειρήσεις θαλασσιών μεταφορών προσώπων ή εμπορευμάτων.

2. Οι κατηγορίες των εργασιών ή των επιχειρήσεων, για τις οποίες το Μέλος προτίθεται να κάνει χρήση των διατάξεων της πρώτης παραγράφου αυτού του άρθρου, πρέπει να προσδιορίζονται στη σχετική δήλωση, που θα συνοδεύει την επικύρωση της σύμβασης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!